

Fængselsreformens nuværende standpunkt i den civiliserede verden.

En tale holdt ved åbningen af den internationale penitentiære Kongres i
Stockholm d. 20. August 1878.¹⁾

Af
E. C. WINES,
Kongressens ærespræsident.
(Fra Engelsk.)

Denne anden internationale penitentiære Kongres træder sammen under de mest lovende omstændigheder både med hensyn til tid, sted, forberedelse og repræsentation.

Med hensyn til tid, fordi freden i Evropa, som længe truedes af krigens vrede skyr, nu er bleven os tilsikret af den fornylig i Berlin samlede kongres, så at nationerne nu kunne lægge deres ødelæggelsesredskaber tilside og hengive sig til brugen af dem, der tjene til at mangfoldiggøre og anspænde civilisationens kræfter, til at skabe, opbygge og fuldkommengøre livets og det sociale fremskridts affødinge.

¹ Denne tale, der er en almindelig oversigt over den penitentiære sags øjeblikkelige standpunkt i den civiliserede verden og derfor af tildels historisk betydning, og som tillige er et vidnesbyrd om den levende, udtømmelige interesse, som de internationale penitentiære kongressers ophavsmand Dr. Wines besidder for den penitentiære sag, har Tidsskriftet af disse grunde anset det for rigtigt at optage, idet det selvfølgelig ikke kan indestå for, om nogen urigtighed af mindre betydning skulde findes deri.

Med hensyn til sted, fordi vi mødes i et land, hvor kongerne en efter anden med højsind og alvor have studeret det penitentiære spørgsmål, hvor en af dem, Oscar den Første, højsalig ihukommelse, for næsten et halvt århundrede siden udgav en bog om fængsler og straffe, som i ikke ringe grad har bidraget til denne reforms fremgang, og hvor sønnen, den berømmelige Konge, der nu sidder på tronen, dels som arvetager og dels af egen overbevisning er fængselsreformens ven; i et land, hvor souverænenes interesse for sagen har fundet kraftig genklang hos folket, så at Sverig nu er istand til at fremvise både penale og præventive etablissementer, som fortjene Kongressens omhyggelige undersøgelse og studium.

Med hensyn til forberedelse, fordi troligvis ingen international forsamling af hvad navn nævnes kan nogensinde har fundet sted, for hvis arbejde der har været truffet mere fuldstændige forberedelser, idet de række over en periode af fire år og ere blevne ledede under tilsyn af repræsentanter fra den større del af de lande, som tog del i Londonerkongressen af 1872.

Med hensyn til repræsentation, fordi de delegerede både officielle og ikke officielle, som nu ere samlede her i Stockholm til denne økumeniske penitentiære rådslagning, og de beretninger, der ere sendte fra regeringer, som ikke således ere repræsenterede her, komme til os fra ligeså vidtstrakte egne og ligeså fjerne punkter, om ikke i virkeligheden fra mere vidtstrakte og mere fjerne end medlemmerne af noget som helst økumenisk gejstlig råd, som den pavelige myndighed nogensinde har sammenkaldt. Det er ingen overdrivelse at sige, at de uhyre strækninger af øer og fastland, ligefra Japan, Ny Zeeland og Australien i østen til de Havaiiske eller Sandwich øerne i vesten og fra Nova Scotia og Island mod nord til Kap Horn og det gode Håbs forbjerg imod syd, enten ved personlige delegerede eller ved officielle beretninger ere repræsenterede her i Stockholm, som med rette kaldes Nordens Venedig.

På anmodning af mine kolleger i den permanente internationale penitentiære Kommission er det blevet mit hverv i denne åbningstale at forelægge Kongressen en sammentrængt udsigt over fængselsagens fremgang i hele den civiliserede verden, siden Londonerkongressen for seks år siden fandt sted.

Det turde dog ikke være upassende, før jeg udfører dette hverv, at forudskikke nogle bemærkninger om selve kongressen i London.

Det stod klart, at hvis en grundig fængselsreform nogen-
sinde skulde kunne realiseres, måtte man komme til at ty
til regeringerne for de nødvendige forarbejders skyld, og
at det følgelig vilde være ønskeligt forud at påkalde deres
sympathi og medvirkning. Der blev derfor sørget for at
sikre sig officiel repræsentation fra deres side i kongressen.
Men det syntes ligeså klart, at en kongres, sammensat
udelukkende af regerings repræsentanter, vilde få en altfor
eksklusiv officiel karakter, og det blev derfor besluttet at
forbinde et ikke officielt element med det officielle, hvorved
diskussionen vilde kunne få større frihed.

Foreningen af disse to elementer i en fælles for-
samling påtrykte kongressen i London et præg af originalitet.
Der havde tidligere været internationale kongresser af
regeringsmænd og internationale kongresser af private
borgere, hine udelukkende officielle, disse udelukkende ikke-
officielle; men Londonerkongressen var enestående derved,
at den forenede begge disse elementer. Det var en glimrende
forsamling. Lord CARNARVON var dens præsident; Prindsen
af Wales bærede den med sin nærværelse; den britiske
indenrigsminister bød i hjertelige og veltalende ord de frem-
mede delegerede velkommen. Næsten et hundrede officielle
delegerede tog sæde i kongressen. Eminente jurister fra
de Forenede Stater og fra andre lande gav møde. General-
direktører for den penitentiære administration og fængsels-
inspektører fra mange evropæiske stater ydede deres bistand;
fængselsbestyrere og reformatorer indfandt sig allevegne

fra for at gøre kongressen delagtig i deres erfarings lys og i den praktiske visdom, som ene erfaring kan give; mænd, der havde ofret den penitentiære videnskab et helt livs studium, og som vare lige udmærkede ved deres talenter og deres skrifter, valfartede ved denne lejlighed til London for at give diskussionen, over hvilken de udgød deres kundskabs og deres visdoms lys, værdighed og dybde; juridiske foreninger og kriminallovs-fakulteter fra universiteterne tog del i dens rådslagninger. L'Institut de France sendte et af sine medlemmer for at meddele noget af den tankefyldte og kundskab, som det havde opsamlet ved et gennem et halvt århundrede fortsat studium. Kongressens diskussioner varede i ti dage. De behandlede spørgsmål vare mange og vægtige; diskussionerne dygtige og alvorlige. Den officielle beretning om forhandlingerne, et bind på 800 sider, er overalt anerkendt som et af de værdifuldste bidrag til den penologiske literatur, som verden nogensinde har set.

Og hvad frugt har så denne kongres båret? Hvilke resultater kan den tilegne sig? — I sandhed, den har brudt en ny bane for det penitentiære spørgsmål. Men seks år ere kun et øjeblik i menneskehedens liv; hvad er etsådant tidsrum, når det gælder om at lægge grunden til en verdensstor social reform? Og end ydermere, når der skal gives den en vis grad af udvikling og af virkelig fremgang. Ikke desto mindre har Londonerkongressen udstrakt sin indflydelse over hele jordens kredsløb; endog antipoderne have følt dens velsignelsesrige påvirkning. Det må imidlertid indrømmes — og indrømmelsen gøres med glæde —, at så store resultater kun kunde nås i en jordbund, som tidligere dyrkere kraftigt og højsindet have forberedt, og at kongressens arbejde uden sådan forudgået forberedelse vilde have vist sig forholdsvis ufrugtbart.

For at begynde med hvad der ligger på overfladen må jeg fremhæve, at Londonerkongressen som en kilde til underretning, som en samler og udbreder af fakta må siges

med hensyn til værdien af sine arbejder at stå uopnået; denne ros har pressen hele verden over enstemmig tilkendt den, hvad anden fortjeneste den så end har frakendt den. Man er desuden overalt enig om, at kongressen har gjort en god gerning ved at anspore og opdrage den offentlige mening i dette spørgsmål, ved at bringe tænkere og arbejdere på dette område til at komme sammen og stifte bekendtskab med hinanden. Forsåvidt er Londonerkongressens nytte anerkendt uden modsigelse. Men i mange lande har den hidført andre resultater af højeste værdi; man kunde hellige en hel dag til at fortælle herom, men jeg har kun en time; det er klart, at et flygtigt blik er alt, hvad der kan skænkes hver enkelt land.

Lad mig tage *Frankrig* først, da det er iblandt de lande, i hvilke Londonerkongressen i størst overflodighed har båret frugt. Og lad det i forbigående være sagt, at Frankrig er et af de lande, hvor jordbunden i forvejen har været godt forberedt ved sådanne mænds arbejder som d'Hr. BÉRENGER, (de la Drôme) — fader og søn — d'Hr. de METZ, GASPARI, CHARLES LUCAS, BONNEVILLE de MARSANGY, FAUSTIN-HÉLIE, JAILLANT, og mange andre, ikke mindre eminente værkfæller i denne gerning.

På samme tid som Londonerkongressen trådte sammen i 1872 begyndte Frankrig et nyt studium af det penitentiære spørgsmål. Under ledelse af en ung men dulig statsmand, Vicomte D'HAUSSONVILLE, blev der nedsat en parlamentarisk kommission, oprindelig bestående af femten, men senere forøget til nitten deputerede med et lignende antal udefra hentede medlemmer, valgte blandt republikens mest udmærkede specialister. Hos ingen anden nation, tør jeg nok sige, har nogensinde en så udførlig og dybtgående drøftelse fundet sted, hverken om dette eller noget andet spørgsmål. Kommissionen fortsatte i flere år sine arbejder med en flid og intelligens, som i højeste mål fortjener ros. Den støvnedede ikke blot enhver sagkyndig i Frankrig, hvis kundskaber og erfaring gav ham adkomst til slig en udmærkelse, til sig

for at rådspørge ham, men den indbød også fremmede til at afgive deres vidnesbyrd. Den adspurgte alle højere domstole i Frankrig, fra hvilke den modtog udtalelser af største værdi. For enhver af det penitentiære spørgsmåls forskellige faser forberedte den afhandlinger, hvis literære fortrinlighed er deres mindste fortjeneste; thi de udmærke sig for største delen ved sund dømmekraft, indgående analyse, dybe tanker og vidtgående humanitet. Angående anordningen af de departementale fængsler og angående forbedringshuse udarbejdede den lovudkast, af hvilke hine ere ophøjede til love, medens disse endnu vente på lovgivningsmagtens godkendelse, som de dog utvivlsomt tidligere eller senere ville erholde. Den anbefalede desuden — og det franske parlament har stillet sig gunstig hertil — dannelsen af et officielt bureau eller departement i regeringen, det såkaldte øverste fængselsråd (*le conseil supérieur des prisons*). Dette råd træder istedenfor kommissionen og danner en permanent statsinstitution, som har det hverv vedvarende at studere det penitentiære spørgsmål og, når tilfældet kræver det, at tage initiativet til reformer i den penitentiære styrelse. Kommissionen har offentliggjort sine optegnelser, de undersøgelser den har anstillet, de udtalelser den har modtaget fra de franske retter, de papirer, dens medlemmer have forberedt, og sine lovudkast i en række kvartbind, som for sig alene udgøre et helt bibliothek for penitentiær litteratur.

Men den virksomhed på det penitentiære område, som Frankrig efter Londonerkongressen har udfoldet, indskrænker sig ikke til hvad der er blevet udrettet af den parlamentariske kommission, hvor betydelig dens arbejde end har været; det er langt fra. Patronagegeringen har i samme tidsrum fået et mægtigt stød fremad og en tilsvarende udvikling. Takket være Hr. JULES de LAMARQUES ubetvingelige iver er der i Paris blevet organiseret et nationalt fængselselskab (*la société générale de patronage*), hvis formål er at drage omsorg for løsladte fanger, og som

allerede tæller mange filialer i departementerne. Dette selskabs udvidelse er bleven begunstiget ved tilstedeværelsen af de tidligere tilsynskommissioner, som næsten vare hendedøde, men som nu leve op påny og ere indblæste ny livskraft i form af understøttelsesselskaber for fanger. Patronagegeringen, som næppe var til i Frankrig, da Londonerkongressen trådte sammen, er nu organiseret på næsten ligeså bred en basis som i selve England.

En anden frivillig bevægelse af stor interesse og betydning har i de sidste atten måneder båret frugt i Frankrig; det er *la société générale des prisons* (det almindelige fængselselskab), der lig Minerva af Jupiters pande er trådt fuldbåret ud i livet i den modne alders fulde kraft og virksomhed. Det tæller allerede et stort antal medlemmer af Frankrigs og særlig Parises bedste kræfter og har sit sæde i Paris. Ved hjælp af breve, som dette selskab udsender til alle landes specialister i det penitentiære spørgsmåls forskellige forgreninger, indsamler det efterretninger. Det holder månedlige møder, i hvilke dets egne medlemmers eller fremmedes afhandlinger oplæses og underkastes en sagkyndig og udtømmende diskussion. Det udgiver et månedligt tidsskrift, i hvilket disse afhandlinger og diskussioner offentliggøres sammen med andre artikler og med de nyeste oplysninger om det penitentiære spørgsmål fra alle verdens kanter. Selskabet er fri for al politisk og sekterisk påhæng: katoliker og protestanter, imperialister, monarkister og republikanere sidde her side om side til fælles rådslagning. Et bevis på den fuldstændige udelukkelse af al partivæsen har man i det faktum, at den forhenværende og nuværende premierminister, Hertug de BROGLIE og Hr. DUFAURE, hvor fjernt de end stå hinanden i senatet, her i *la société générale des prisons* virke harmonisk sammen til menneskehedens bedste og for at fremme den franske civilisation.

Endnu et, omendskønt bestræbelser til fordel for børns frelse tidligere vare meget fremlige i Frankrig, er der dog

nylig i dette land bleven givet denne gerning en stærk impuls. I løbet af det sidste år er der i Paris blevet dannet et protestantisk selskab med dette formål. Dets præsident er Hr. DURAND-DASSIER, en mand med stor formue og endnu større hjerte, og mange, som i begge henseender høre til hans kategori, have sluttet sig til ham. Selskabet er trådt i virksomhed fuld af liv og håb, og det lover værdifulde resultater ved at føre samfundets forsømte hjemløse bort fra forbrydelsens og fordærvelsens rækker for at gøre dem delagtige i hæderlig og produktiv industri.

Ruslands nugældende straffelov skriver sig fra 1845. Ved denne lov afskaffedes den i historien så berygtede knut, og i 1863 have næsten alle andre korporlige straffe haft samme skæbne. Siden Londonerkongressen er straffeloven ikke undergået nogen vigtig forandring, men det russiske justitsministerium har været fordybet i et alvorligt studium af denne sag, og i 1877 blev der nedsat en kommission med det særlige hverv at undersøge et udkast til en ny straffeskala, som ministeriet havde udarbejdet. Kommissionen har fuldført sit hverv, og den ny straffeskala vil komme til at tjene som basis for en ny straffelov. I denne skala er dødsstraffen kun bevaret for forbrydelser imod statens sikkerhed og mod kejserens person. Egenlig talt indtager derfor forvisning til Siberien i forbindelse med strengt arbejde (*travaux forcés*) den første plads blandt de russiske straffe. For tiden er denne straf enten livsvarig eller idømmes for en maksimaltid af 20 år; efter kommissionens udkast er den enten livsvarig eller har en maksimalvarighed af 15 år. Kommissionen tilsigter andre forbedringer i den nugældende lov. Den tager ordet for en stor formindskelse i antallet af de forbrydelser, for hvilke hin straf nu må anvendes, og vil kun have den anvendt for forbrydelser af groveste slags. Kommissionen udtaler sig desuden til gunst for den absolute afskaffelse af simpel forvisning til Siberien, det vil sige uden tillæg af strengt arbejde, og vil have denne slags forvisning erstattet ved

fængsel i en eller anden skikkelse. Dens arbejder og forslag tendere i virkeligheden henimod ganske at afskaffe Sibirien som straffekoloni.

Samme kommission fik det hverv at gøre udkast til et nyt penitentiær system. Den foreslår tre slags frihedstab: 1) for en tid af atten måneder til seks år med fælles arbejde, gårdtur, skole- og kirkegang, dog med visse indskrænkninger, og den øvrige tid tilbragt i celle; de første fire uger skulle dog under alle omstændigheder både dag og nat tilbringes i celle. 2) For en tid fra to uger til et år, som skal tilbringes i fuldstændig afsondring i celle. 3) I arresthuse for en tid, der ikke overskrider tre måneder — afsondring i celle.

I de senere år har den russiske regering, fordi den ventede en fuldstændig reform af sit penitentiære system, indskrænket sig til delvise forbedringer, især ved konstruktionen af fængselsbygningerne. I 1865 blev det første forsøg gjort i St. Petersborg med at bygge et stort cellefængsel til 700 fanger, nemlig 600 mænd og 100 kvinder. I dette fængsel er der dog kun 317 celler, og resten af bygningen er bestemt for fællessystemet.

Rusland har endnu ikke nogen anstalt, hvor fængselsbetjente kunne få en professionel uddannelse; men regeringen har i år sendt 3 embedsmænd til Europas forskellige stater for at studere konstruktionen, ordningen og bestyrelsen af penitentiære etablissementer og håber at kunne drage nytte af den kundskab, de bringe tilbage med sig, til fordel for fortsættelsen og påskyndelsen af fængselsreformen indenfor dets egne enemærker. Siden 1874 har det været pålagt en af professorerne ved universitetet i St. Petersborg at holde årlige forelæsninger over den penitentiære videnskab. Alt dette peger utvivlsomt hen på, at man påtænker oprettelsen af specielle skoler, hvor fængselsbetjente kunne få deres professionelle uddannelse.

Rusland vågner øjensynligt op til erkendelse af vigtigheden af forebyggende og reformatoriske institutioner for

de unge. Den første penitentiære agerdyrkningskoloni for unge delinkventer under 14 års alderen blev i 1870 organiseret i nærheden af St. Petersborg af et velgørende selskab; men regeringen overlod det grunden dertil og yder det en årlig pengeunderstøttelse. Siden den tid er der blevet organiseret syv eller otte lignende kolonier i forskellige provindser af kejserriget, for største delen uden regeringens hjælp. I almindelighed finde disse institutioner megen sympati og understøttelse hos befolkningen; men da de endnu kun så kort tid have været i virksomhed, anse avtoriteterne det for at være for tidligt at dømme om resultaterne.

Der er i St. Petersborg, i Moscow og i nogle provindsbyer reformatoriske og industrielle skoler, som til en vis grad begynde at vise fremgang og som love gode resultater. Der findes ligeledes, hovedsagelig i de store byer, talrige asyler for omstrejfende, fader- og moderløse og betlende børn. Man går ud på, når disse børn have nået en alder af tolv år, at oplære dem til en eller anden handel eller at fortsætte deres opdragelse og undervisning i andre skoler. Alle disse institutioner trives vel, især hvad de pekuniære hjælpemidler angår, da velgørenhed i høj grad er karakteristisk for det russiske folk og det er let at finde bidragydende.

To patronageforeninger for løsladte forbrydere ere nylig blevne organiserede i St. Petersborg, en for mænd og en anden for kvinder; men de resultater, som de hidtil have opnået, ere ikke store. Ikke desto mindre er den offentlige opmærksomhed bléven henvendt på denne gren af det penitentiære system. Bladene udtale sig gunstigt derom, og for kort tid siden fremkom i en russisk revue „Bulletin de l'Europe“ en afhandling om denne genstand, som giver et historisk uddrag af hvad der i denne henseende har været udrettet i andre lande og som påpeger, hvorledes sagen bør gribes an i Rusland. Ved højsindede russiske damers initiativ står man i St. Petersborg i begreb med at danne en patronageforening for unge løsladte forbrydere

af begge køn, hvilken forening sandsynligvis vil træde i virksomhed i indeværende års efterår (1878).

Da *Finland*, skønt det er et russisk storhertugdømme, har en i høj grad autonomisk regering, vil det være passende at give en oversigt over sagens fremskridt og tilstand i dette land, før vi gå over til andre. I Finland har der siden Londonerkongressen været et betydeligt røre for at få en ny straffelovbog og et forbedret penitentiær system; og både befolkningens og regeringens interesse og aktivitet er i stadig stigen. I året 1875 blev der offentliggjort et udkast til en ny straffelovbog, ledsaget af udkastet til en ny lov om udførelsen af straffe, eller med andre ord en ny penitentiær lov¹⁾. Disse udkast ere vedblivende genstand for diskussion og man venter, at regeringen og parlamentet snart ville lægge den sidste hånd på dem. De forbedringer, som allerede ere indførte i det penitentiære regime med hensyn til disciplin, arbejde og undervisning, pege hen på udførelsen af det progressive eller irske system for forbryderes behandling, hvilket man til syvende og sidst vil ende med at antage.

For nogen tid siden er en skole for fængselsbetjentes professionelle uddannelse bleven foreslået regeringen, og man venter med sikkerhed, at den snart vil træde i live. I Finland ere alle, som kunne danne sig en begrundet mening om denne sag, enige om nødvendigheden af et sådant etablisement. Et fængselsselskab blev dannet i Helsingfors i 1869 og har allerede filialer i flere byer i landet. Det er løsladte kvindelige fanger, som hyppigst ty til disse selskaber; i lige måde er det religiøse kvinder, som varmest interessere sig for fangerne, både under deres fangenskab og efter deres løsladelse.

Hvad angår etablisementer for forsømte og omstrejfende børn ligesom også reformskoler for unge delinkventer, så erkende alle deres påtrængende nødvendighed. Førstnævnte

¹⁾ Se side 22.

slags skoler ere allerede tilstede i et antal af 10 eller 12 i forskellige byer af landet, og i det mindste en af dem modtager lastefulde børn fremfor andre. Da de fleste af disse skoler ere beliggende på landet, blive deres elever fortrolige med landlivet og dets beskæftigelser. Finlands parlament bestemte i begyndelsen af indeværende år at grundlægge en særlig institution for behandlingen af unge forbrydere og voterede de fornødne summer til dens bygninger.

En interessant særegenhed i dette lands behandling af fanger må fremhæves. Et stort antal forbrydere, som i en betydelig tid have været indespærrede i Finlands fængsler og som have udmærket sig ved god opførsel som fanger, have selv forlangt — og regeringen har tilstået dem det — at blive transporterede som kolonister til Siberien. Man har fundet, at denne tilladelse har været til held for disciplinen i fængslerne, på samme tid som det således tilståede privilegium har ført de pågældende bort fra deres tidligere lastefulde kammeraters kreds, til hvilken de ellers efter deres løsladelse så godt som sikkert vilde være vendte tilbage. Denne tilladelse har desuden givet dem lejlighed til ved agerbrug eller anden industri at fortjene deres daglige brød på en ærlig måde. Beretningen herom fremkalder det spørgsmål, om ikke transportation med nytte kunde anvendes i et penitentiært system som belønning istedenfor som straf. Hvis straffen bør udsones på selve stedet, det vil sige i det land, hvor forbrydelsen er begået, for at retfærdigheden ikke skal være underkastet en mislig usikkerhed, er det så ikke omvendt sandt, at en transportation, bunden til jorbunden ved den løsladte fanges ejendom og familie, vilde være til liden eller ingen fare for samfundet? Retfærdigheden vilde i dette tilfælde ikke være udsat for nogen risiko; tilfældigheden som et element i problemet vilde være udelukket, og den sociale gerning vilde fuldstændiggøre den penale uden at blive forvekslet med den.

I kejserdømmet *Østerrig* har ingen fundamental for-

andring fundet sted siden Londonerkongressen. Ikke desto mindre har Østerrig ikke ligget på den lade side på dette område, og der kan berettes om fremskridt her som andenstedes. Dette lands gældende straffelov blev vedtaget i 1852; men der foreligger nu for lovgivningsmagten et forslag til væsentlige modifikationer og et andet, som går ud på at indføre et nyt fængselssystem. Men til trods for disse foreslåede forholdsregler, som tilsigte en radikal forbedring, har Østerrig ikke desto mindre arbejdet på at udvikle sit penitentiære system på dets nuværende basis, særlig i retning af en mere udvidet anvendelse af cellefængslet. Det første af denne slags fængsler blev åbnet samme år som Londonerkongressen (1872). Tre andre ere komne til, hvoraf det sidste blev indviet i forrige måned. Tilsammen indeholde de 1050 dag- og natceller. Efter den indvundne erfaring siges cellefængslerne at have givet tilfredsstillende resultater. I Østerrig er fuldstændig afsondring dog ikke gennemført. Under gudstjenesten, i skolen og ved gårdturen ere fangerne sammen og kunne se hinanden, og man har fundet, at samkvem indenfor disse grændser har haft en gavnlig virkning på fangernes sanitære, moralske, mentale og fysiske tilstand, især for de fangers vedkommende hvis intellektuelle og moralske dannelse ikke står på et meget lavt trin. Af denne klasse findes et betydeligt antal blandt fangerne i de mange forskellige landsdele, som udgøre det østerrigske kejserdømme. Omhyggeligt udførte og optegnede iagttagelser vise følgende komparative indflydelse af cellefængsel og fællesfængsel med hensyn til at fremkalde sindssygdом og selvmord. Hint giver 1 tilfælde af sindssygdом for hver 186 fanger, medens dette kun giver 1 sådant tilfælde for hver 279 fanger. Afsondring i celle giver 1 selvmord for hver 484, det blandede system derimod kun 1 for hver 2142 fanger. Af denne grund har den østerrigske lovgivning formildet anvendelsen af celledsystemet på den allerede omtalte måde og har endydermere taget hensyn til fangernes intellektuelle dannelse og

nationalitet. Man har ikke fundet, at denne formildelse gør anvendelsen af cellestraffen mindre virksom eller fangens moralske genfødselse mindre sandsynlig.

Det progressive klassifikations system er blevet indført i alle østerrigske fængsler, både celle- og fællesfængsler, og dets indflydelse har vist sig udmærket til at fremme flid, orden og god disciplin blandt fangerne.

Få kunne have stærkere og mere velgørende følt Londonerkongressens indflydelse end *Sveits*. Siden denne sammenkomst fandt sted er Sveitserlandet i fængselsspørgsmålet blevet som en bikube om sommeren, alt er liv og virksomhed og den summende lyd ophører aldrig. De gjorte fremskridt ere mærkværdige. Ny straffelovbøger ere blevne anordnede, ny og forbedrede fængsler ere blevne byggede; ny forebyggende og reformatoriske institutioner ere kaldte tillive; det progressive system for fangernes behandling har slået fast rod; vilkårlig løsladelse er bleven dekretet eller er i færd med at blive det i en mængde kantoner; patronagegerningen er bleven meget udviklet; det sveitsiske fængselselskab har udfoldet en overordenlig rigdom af initiativ og en ligeså overordenlig virksomhed for at bringe sine forholdsregler deres fuldendelse nær, hvad enten de havde hensyn til penal lovgivning, fængselsdisciplin eller forebyggende og reformatoriske virkninger. Dette er i korthed historien om det seksårige arbejde i den lille republik, som danner centrum i Evropa.

Jeg kunde standse her; der vilde være sagt tilstrækkeligt. Men lad mig tilføje et par fakta for at belyse det her fremførte.

Det er blevet sagt, at beskyttelsesgerningen er bleven meget fremskyndet og udvidet. Et faktum vil støtte denne påstand. Kanton Neuchâtel har en befolkning af 100000 sjæle. Det havde før Londonerkongressen et patronageselskab, men det talte kun få medlemmer og udfoldede kun ringe virksomhed. Nu har det et medlemsantal af 1500 personer. Præsten ved cellefængslet gik fra hus til hus,

hele kantonet igennem og bad om deltagelse, navne og penge. Udfaldet blev det, som jeg har nævnt.

Det er blevet sagt, at forebyggende og reformatoriske institutioner ere voksende i antal i Sveits, og herfor er følgende bevis. For nogle år siden legerede en borger i Neuchâtel en Hr. BOREL på sit dødsleje en sum af 800000 fr. — nu er den vokset til en million — som skulde anvendes til velgørende formål efter kantonets lovgivende råds nærmere bestemmelse. Rådet sammenkaldte en kommission, der skulde bestemme det øjemed, hvori den legerede sum skulde anvendes. Forskellige stiftelser ansøgte om den højsindede gave, men fik den ikke. Men da kommissionen efter Londonerkongressen var bleven underrettet om dennes idræt og anskuelser, besluttede den enstemmig, at legatet skulde anvendes til oprettelsen af en stiftelse til hjælpeløse og forsømte børns frelse. Londonerkongressen erhvervede disse penge til denne gerning ligeså fuldt som om den in corpore havde begivet sig til Neuchâtel og ansøgt om den. Bygningerne til stiftelsen, som skal indrettes efter familiesystemet, ere i dette øjeblik deres fuldendelse nær. Nogle år senere bestemte en rig borger i kanton Neuchâtel LAMBELET (ligeledes underrettet om hvad Londonerkongressen havde udrettet og tænkt og derhos inspireret af det eksempel, det lovgivende råd i Neuchâtel havde givet) i sit testamente hele sin formue, der næsten var lige så stor som Hr. BORELS, til grundlæggelsen af en lignende stiftelse for piger. Han er siden død, og skolen, som ligeledes er indrettet efter familiesystemet, er allerede i virksomhed. Man behøvede nemlig ikke at vente på opførelsen af de nødvendige bygninger, da hans egen bolig efter testamentets ordlyd skulde anvendes til dette brug. Londonerkongressen erhvervede også disse penge ligesåvel som Hr. BORELS for at benytte dem til forebyggelse af forbrydelser.

Adskillige stiftelser, organiserede efter familiesystemet ligesom drengehjemmet i Farmington i England og prinsesse Marys landsby ved Addlestone i nærheden af London ere,

siden Londonerkongressen fandt sted, blevne åbnete i Sveits. Da der i Sveits er en overvejende stor mængde stiftelser til børns beskyttelse, som skyldte privat velgørelse deres tilværelse og som ikke modtage børn over en vis alder, hvorved unge *forbrydere* mellem 15 og 20 år enten ere overladte til deres skæbne eller henviste til fængsler for voksne, ere forskellige kantoner med denne lakune for øje tillige beskæftigede med det problem at få dannet en reformskole i lighed med den i Redhill ved London for unge forbrydere af nysnævnte klasse, hvilken skole skal virke for forbundet i dets helhed.

Endnu må jeg omtale et faktum — ikke fordi det er mere karakteristisk for tingenes tilstand i Sveits end i andre lande, men — fordi det på engang kan fremkalde efterlignelse og vækkelse. En præst i kanton Neuchâtel legerede på sit dødsleje hele sin lille formue, henved 30000 frc., til dermed for alle kommende tider at give tilskud til kapelaniet i kantonets penitentiære fængsel. Indkomsten af denne legatkapital vil, når den lægges til den af staten tilståede lønning, for bestandig yde den, der beklæder kapelaniet en god hjælp. Bør dette ikke være et fingerpeg til de velgørende mellem de rige, at de bør „gå hen og gøre ligeså“! Thi der er få mænd, som arbejde så strengt og ere så knapt lønmede for deres gerning som fængselspræsterne.

Danmark har siden Londonerkongressen lagt en overordenlig virksomhed for dagen i penale og penitentiære reformer.

Først og fremmest er Danmarks straffelovgivning undergået vigtige modifikationer såvel af almindelig som af lokal karakter, særlig med hensyn til børns arbejde i fabriker, udbredelse af veneriske sygdomme og bevarelse af orden og fred under statskirkens gudstjeneste. Ved siden heraf have årene mellem 1872 og 78 været frugtbare for konventioner med fremmede lande om gensidig udlevering af forbrydere. Mange penale bestemmelser ere siden 1872

udgæede for Islands vedkommende, et land, som både ved en personel og en borgerlig union er knyttet til kongeriget Danmark, så at denne ø's straffelovgivning har nået samme grad af udvikling som Danmarks. I hovedstaden på Island er der blevet oprettet et nyt penitentiær fængsel, og på samme tid er der omkring i landet blevet bygget cellefængsler for personer, som vente at blive forhørte, og for forbrydere, der ere idømte fængsel på kort tid.

Ved en kongelig anordning blev i 1873 det progressive system indført i de fængsler, hvor tugthusstraf udsones i fællesskab, således, at straffen deler sig i fire stadier: et forberedende stadium i celleafsondring, et penalt og reformatorisk stadium, et intermediær stadium og et vilkårlig løsladelsesstadium (ticket of leave). Systemet har i altfor kort tid været i virksomhed til, at myndighederne kunne uddrage tilforladelige resultater; ikke desto mindre påstå de uden betænkelighed, at det har vist en gavnlig virkning på opretholdelsen af disciplinen, på at fremkalde forbrydernes kraftige medvirkning til deres egen forbedring og på at vække hos dem håb om på hvert successiv stadium af deres straf at opnå formindsket tvang og forøget frihed, ja på at sikre dem ved uafbrudt flid og god opførsel gengivelsen af deres frihed endog før udløbet af den idømte fængselstid.

I 1875 blev et af fængslerne i Danmark nedlagt, hovedsagelig fordi fangernes antal i kongeriget er aftaget godt og vel til det halve efter at en ny straffelov i 1866 var trådt i kraft, som samme år var bleven vedtaget og som i høj grad havde formildet de tidligere straffe. Det er et interessant faktum, at man tilskriver formildelsen i de lovbestemte straffe og den omstændighed, at den moralske magt er trådt i stedet for den fysiske ved forbryderens behandling, at antallet af de til straffearbejde (travaux forcés) dømte fanger er gået så mærkeligt ned, nemlig fra 1800 til 900 eller så omtrent.

Isolationssystemet anvendes i de 93 lokale fængsler på fanger, som vente på at blive forhørte og på dem, der ere

idømte simpelt fængsel. Siden 1872 ere ikke færre end 9 af disse fængsler blevne helt ombyggede og andre ere bleve forandrede og forbedrede.

Med begyndelsen af 1878 har Hr. STUCKENBERG udgivet et tidsskrift, hvis formål er at drøfte alle spørgsmål vedrørende den penale og penitentiære videnskab og at være organ for alle de nordiske lande, Danmark, Sverig, Norge og Finland. Disse landes presse har hilset dette Hr. STUCKENBERGS foretagende på det varmeste og spået det en gunstig fremtid.

Befolkningens interesse for alt hvad der vedkommer det penitentiære spørgsmål er i bestandig tiltagen; men det er særlig med hensyn til fængselselskaber, af hvilke der er et for hver af de 3 centrale fængsler, at interessen på umiskendelig måde lægger sig for dagen. Disse selskaber, som længe have bestået i Danmark, have siden 1872 med udholdenhed forfulgt og udvidet deres virksomhed. Fra den tid at regne har regeringen ligesom også den større del af by- og landkommuner tilstået dem årlige understøttelser; og til de derved fremkomne midler har den private godgørelse ydet sine tilskud.

Hvad stiftelser for børns frelse angår, har Danmark gjort store fremskridt siden Londonerkongressen. For mere end halvtredsindstyve år siden blev der oprettet foreninger og stiftelser, som have været tilflugtsted for hjælpeløse, forladte og forældreløse børn, i hvilke disse ere blevne behandlede tildels efter familiesystemet, og hvor der er givet dem en opdragelse, der gjorde dem skikkede til landbrugsarbejde. I tidsrummet fra 1872—1878 er det unge piger og børn af kvindkønnet, som i særlig grad have tildraget sig publikums opmærksomhed og omsorg. Et selskab til forvildede unge pigers frelse blev organiseret i 1872, og forrige år åbnedes for unge piger, der vare blevne løsladte fra fængselsstraf, et asyl, hvor der ligesom i Holland stræbes at give dem en undervisning, der kan sætte dem istand til på en ærlig måde at tjene deres brød.

Der står endnu kun tilbage at omtale en stiftelse, som er enestående i sit slags og særegen for Danmark. Det er en anstalt, som tilbyder pigebørn, forældreløse eller af fattige forældre, et asyl, hvor de modtages i en alder af fra to til fire år for at blive der til de ere 16 år gamle. Pigebørnene modtage der en opdragelse, der gør dem skildkede til de højeste stillinger som tyender. Denne anstalt, der skriver sig fra 1874, skylder den afdøde Grevinde DANNERS velgørehed sin tilblivelse. Til at grundlægge den skænkede Grevinden sit slot Jægerspris med alt tilliggende, en gave, der repræsenterer en sum af henved 10,000,000 fr. eller 2,000000 kr. eller £ 400000 sterling. Den er bestemt for 600 børn, men indtil nu har den kun optaget 250.

Direktionen for fængselsvæsenet i Danmark udgiver hvert femte år beretninger, i hvilke genstandenes mængde stadig vokser, og som på samme tid give et statistisk materiale af den højeste værdi.

Londonerkongressen har ikke været uden indflydelse i *Norge*, omendskønt indflydelsen har været mindre der end i Danmark. Siden 1872 har den norske straffelov, som skrev sig fra 1842, været underkastet en revision, som har forandret mange foranstaltninger, der tidligere vare i kraft, isærdeleshed med hensyn til formildelsen af straffe. Således blive en mængde forbrydelser, som tidligere blev straffede med døden, nu straffede med strengt arbejde, enten for livstid eller for et begrændset antal år, og ved forbrydelser, som endnu ere genstand for dødsstraf, er det næsten altid overladt domstolene enten at ikende denne straf eller strengt arbejde for livstid eller for et begrændset antal år. For at indskrænke anvendelsen af straffen, der består i strengt arbejde for livstid, har den ny lov desuden gjort det muligt istedenfor denne straf at idømme strengt arbejde for en begrændset tid; men den længste varighed af denne straf, der før var 15 år, er nu udvidet til 18.

Mange andre formildelser i straffene ere blevne sikrede

ved den ny lov, men en beretning herom vilde optage for lang tid.

Omenskønt ingen materiel forandring i Norges fængsels-system har fundet sted i de sidste 6 år, har dog spørgsmålet om et forbedret system været gjort til genstand for et alvorligt studium. Den offentlige mening i landet er bleven beskæftiget med det penitentiære spørgsmål i langt højere grad end tidligere og ligeledes har regeringen og stortinget ofret det en stigende opmærksomhed. Disse sidste ere gæde så vidt, at de i Juli 1875 oprettede under justitsdepartementet et nyt bureau under bestyrelse af en „expeditionschef“, hvis stilling i det væsentlige svarer til de andre landes generaldirektøres for fængselsvæsenet. Hr. C. C. SMITH beklæder denne stilling og det er overdraget ham at udarbejde et lovforslag til en omordning af det penitentiære system

Endskønt der som forhen omtalt ikke har fundet nogen væsentlig forandring sted med fængslerne i Norge, er der dog blevet indført forskellige forbedringer, som ingenlunde ere uden betydning. Man har til eksempel ikke uden held bestræbt sig for at udvide og forbedre skoleundervisningen i fængslerne, for at udvide fængselsbibliothekerne, for at organisere arbejdet på en sådan måde, at fangerne så vidt muligt i deres fængselstid kunne blive beskæftigede med de arbejder, som ved deres løsladelse bedst ville sætte dem i stand til på en ærlig og hæderlig måde at erhverve deres livsfornödenheder.

Der er også sket fremskridt i en anden retning og det af megen betydning. Tidligere eksisterede der kun et fængselselskab i Norge, men i løbet af de sidste 2 år ere flere sådanne blevne dannede. Disse foreninger have fundet varm tilslutning og flere af dem understøttes af staten. Antallet af løsladte fanger, som ty til dem om hjælp, vokser.

Hidtil er der i Norge ikke blevet gjort noget for forsømte børns frelse; men også på dette område begynder man at røre sig. Hr. PETERSEN, Norges officielle delegerede ved Londonerkongressen, siger i sin beretning til regeringen: „TOFTES gave, en lille agerdyrkningskoloni for omstrejfende

og forsømte børn, er en stiftelse, på hvilken det kan være muligt at bygge videre, og det kan være, at den fremtidige reform først vil fæste sit øje på denne anstalt.“ Disse ord have vist sig at have været profetiske. Den lille stiftelse til lastefulde børns opdragelse og forbedring, som for mange år siden blev grundet ved Hr. TOFTES gavmildhed, er nylig bleven betydelig udvidet, og det var stortinget, som tilskød midlerne til udvidelsen. Dette kan betragtes som et banebrud, og om få år er det sandsynligt, at Norge vil være vel forsynet med et system af præventive og reformatoriske institutioner.

Hvis jeg vilde sige alt, hvoraf mit hjerte er fuldt, om det land, i hvilket denne internationale penitentiære Kongres nu er samlet, er jeg bange for at den eneste udsigt jeg vilde have til at undgå beskyldning for at smigre, vilde være den kendsgerning, at de selv ere i landet og at beviset for mine ords sandhed vilde ligge for deres egne øjne. Lad mig da istedenfor at forsøge på med egen hånd at udkaste et billede af det penitentiære spørgsmåls fremgang og tilstand i *Sverig* i de forløbne få år citere nogle få steder om denne genstand af en meddelelse, som den udmærkede generaldirektør for den penitentiære administration i Sverig har sendt til en fængselskongres i Amerika. Hr. ALMQUIST siger: „Den internationale penitentiære kongres i London har haft den virkning, at den har hændraget lovgivningsmagtens og befolkningens opmærksomhed på nødvendigheden af yderligere forholdsregler, der kunne forbedre fangernes behandling.

At kongressen har udøvet en vigtig indflydelse i Sverig er godtgjort ved mangfoldige beviser.“ Efter at have anført, at rigsdagen i 1873 havde behandlet en vis lov, tilføjer Hr. ALMQUIST: „Dette var et skridt i retning af det progressive system, som straks blev ført ud i livet.“ Længere henne siger han: „I sidste års rigsdag blev det foreslået at adoptere det progressive system i dets helhed.“ Efter at have henvist til visse vanskeligheder, som udførelsen af

dette system vilde møde i Sverig, tilføjer han: „Alligevel må, efterhånden som det progressive systems høje værd bliver kendt, de nødvendige forandringer vedtages af lovgivningsmagten, og de ville upåtvivlelig blive det.“

Hr. ALMQUIST giver, idet han fortsætter, følgende overordenlig interessante meddelelse: „I mellemtiden er der taget andre forholdsregler for at give sikkerhed for en bedre penitentiær behandling. I forbindelse med det centrale penitentiære fængsel ved Stockholm er der bleven oprettet en anstalt, hvor fængselsbetjente opdrages til deres særlige gerning. Studierne og øvelserne ere her delte i to dele, nemlig: et lavere kursus for de underordnede betjente og et højere for de overordnede, hvert varende i 6 måneder“ — tillige med meget mere af interesse om samme genstand.

Idet han går over til et andet punkt, siger Hr. ALMQUIST: „Det er foreslået at oversætte populære afhandlinger om fængsler og fængselsdisciplin på svensk; at der fra tid til anden gøres uddrag af beretningerne om de fremskridt, som andre lande have gjort; og at der skrives og udgives korte opsatser om denne genstand. Man håber ved gratis omdeling af sådanne skrifter at vække fængselspersonalets interesse, at klare deres omdømme og at forøge deres dulighed til nyttig tjeneste.“

I et andet skrift fra året 1877 anfører Hr. ALMQUIST: „Med det formål at yde løsladte fanger hjælp er der i den samme tid blevet organiseret flere fængselselskaber nemlig et central selskab og forskellige andre i provindserne. Medlemmerne betale årlig et moderat kontingent, og foruden dette modtage selskaberne understøttelse fra den øverste fængselsadministration.“

Vender jeg mig til den beretning, der blev sendt til fængselskongressen i St. Louis, finder jeg i den følgende angivelse, som er interessant i og for sig og tillige i højeste grad hædrende for den afdøde berømmelige kongemoder, for den kongelige familie og for det svenske folk: „Førrige år (der menes 1873) blev under Hds. Majestæt Enkedronning

JOSEPHINES patronat stiftet en forening, som ved sin stiftelse sammenskød 37500 kr., senere har den modtaget betydelige tilskud fra den kongelige familie og fra alle klasser af samfundet, så at den snart vil være i stand til at grunde en reformatorisk koloni med Mettray i Frankrig som mønster.“

Hr. ALMQUIST slutter sine meddelelser til den amerikanske fængselskongres med følgende ord: „Af ovenstående angivelser vil det let ses, at der i den senere tid har været en i høj grad tiltagende virksomhed med hensyn til penale og reformatoriske institutioner, en virksomhed, som overgår alt, hvad man hidtil har kendt hos os; og denne virksomhed kan uden overdrivelse tilskrives den belæring og begejstring, som de svenske delegerede bragte hjem med sig fra Londonerkongressen. De store resultater, som ere udgaaede fra denne forsamling, ere således allerede blevne erkendte i Sverige, og i fremtiden vil dens indflydelse på den kriminelle lovgivning og på forbrydernes behandling blive endogså større.“

Jeg erfarer af et brev fra Hr. ALMQUIST, at den lokale komite i Stockholm har undfanget en beundringsværdig ide, som bliver bragt ud i livet, medens denne Kongres holder sine møder her. Der vil blive foranstaltet en udstilling af arbejder fra fængslerne i de nordiske lande — Sverige, Norge, Finland og Danmark. Det kan ikke fejle, at en sådan udstilling må blive både interessant, belærende og vækkende. Hvorfor skulde den ikke føre til, at der ved kommende kongresser blev udstillet resultater af det dygtige arbejde i fængslerne, samlet fra alle lande? Mig forekommer det, at den må have denne virkning, og at den bør have den. Men af grunde, som senere ville ses, vil jeg genoptage denne sag i forbindelse med hvad jeg har at sige om de fremskridt, der i de sidste seks år ere gjorte i Italien.

Det *Belgiske* fængselssystem har med få svage undtagelser siden 1844 simpelthen bestået i en absolut og fuldstændig afsondring af fangerne under hele deres straffetid, med undtagelse af de for livstid dømte, som efter 10 års

cellefængsel blive flyttede til fængslet i Gent, hvor de arbejdede og nyde deres måltider i fællesskab, omendskønt de vedblivende have afsondrede soveceller. I begrændset udstrækning begyndte man dette system i 1835 under den berømte DUCPETIAUX, men endogså efter dets endelige antagelse i 1844 var det langt fra at have opnået en fuldtændig organisation i hele kongeriget. Det er i virkeligheden først i de allersidste år at der er lagt den sidste hånd på værket, så at det nu kan siges at være ganske fuldført. *Belgien* er nu forsynet med et fuldstændigt penitentiær system efter afsondringsprincippet med dag- og natceller i et antal af 4702. Dette store værk er blevet fuldført med en på 40 år fordelt udgift af mindre end 20,000000 francs = £ 800000 sterling. Ikke alene er administrations- og disciplinærsystemet et og det samme i de centrale fængsler, men bestyrelsen af de sekundære fængsler (varettægts- og arresthuse) er hele landet over organiseret på ensartet måde. Inddelingen af dagen, inventariet i cellerne, sengene, klæde- dragten, besøgene, de sanitære foranstaltninger, klassifikationen, skoleundervisningen, de moralske foredrag, bogføringen- alt er ensartet, alt det samme overalt.

Megen omhu er anvendt på rekrutteringen af betjentene i de forskellige fængsler. De, der ansættes, begynde så at sige på stigenes laveste trin og kunne, når de fornødne egen-skaber ere udviklede hos dem, skridt for skridt nå op til en fængselsdirektørs stilling. Det er denne slags organisation, som udgør administrationens styrke og giver den den stærke *esprit de corps*, som udmærker den. Men det må være mig tilladt i forbigående at sige, at der efter min mening er givet det militære element for stor overvægt ved betjenings-personalets sammensætning. Vise end militære større punkt-lighed i deres færd, så ere civile mindre strenge og mere sympathetiske uden nogen nødvendig formindskelse i deres disciplin kraft og virksomhed.

Skoler haves i alle fængsler i *Belgien*, endog i de sekundære, i hvilke der gives fangerne undervisning i læsning,

skrivning, regning, grundtrækkene af geografi, historie, grammatik, elementerne af liniertegning og geometri, særlig med hensyn til deres anvendelse ved handel og håndværk. Moralske foredrag af en utvungen og gennemgående praktisk karakter holdes bestandig for fangerne.

Cellerlivets kedsomhed har man søgt at formindske ved mængdevis adspredelser. I arbejdstimerne modtager fangen mange besøg. Alle betjente må besøge ham og hver efter sin grad søge at indvirke forbedrende på ham. Hver vogter har tilsyn med 25 fanger. Det er hans pligt bestandig at være i cellerne, han går fra den ene til den anden, så at enhver af beboerne efter bestemmelserne får en femogtyvendedel af sin vogters dag. Desuden modtager fangen besøg af direktøren, underdirektøren, de tre præster, skolelærerne og de to læger. Der er et reglement, som fastsætter antallet af de besøg, enhver funktionær er forpligtet til daglig at gøre. Direktøren og underdirektøren må hver besøge fem og tyve fanger; præsterne skulle tilbringe 5 timer i cellerne, og lægerne skulle hver foruden deres sygebesøg aflægge besøg hos tolv fanger i deres celler.

I *Holland* synes celledsystemet stadig at vinde terræn, om end det progressive princip efter *CROFTONS* plan har fundet tilhængere. Ved det årsmøde i den juridiske forening, som blev holdt efter Londonerkongressen, blev en hel dag anvendt til en diskussion om det for staten tjenligste fængselssystem, og ved denne lejlighed blev der hyppigt henvist til debatterne og hvad der var foregået i London. Med en ringe majoritet vedtoges en resolution, som gik ud på, at det progressive system ikke burde anbefales til anvendelse ved straffe af lang varighed, medens man næsten enstemmig vedtog en anden resolution, hvorefter fangen i sådant tilfælde, når han havde udholdt det maksimum af cellestraf — 3 år — som loven tilsteder, burde optages i et fællesfængsel, baseret på en sund klassifikation. Der kunde synes at være en svag inkonsekvens mellem disse to afstemninger. De vise, at afsondring i celle, i det mindste

på lang tid, endnu ikke har vundet en så fuldstændig sejr i *Holland* som i Belgien; medens på den anden side den progressive klassifikations princip har fundet mange tilhængere der; desuden er det klart, at *Nederlandene* endnu ikke ere nåede hen til et endeligt og fast fængselssystem. Men spørgsmålet studeres ivrigt der, og det kan ikke vare længe før man tager sit parti, hvilket sandsynligvis vil blive til gunst for det belgiske system.

Der kan ikke være nogen tvivl om, at *Holland* er et af de lande, som stærkest har følt den indflydelse, der nylig har gjort sig gældende ligeoverfor penale og penitentiære reformer, og det har vist sig at være blandt dem, der med mest alvor drive denne sag frem. Det er i særdeleshed tilfældet med hensyn til dets straffelov, som tillige omfatter det penitentiære system. En kongelig kommission, bestående af fem udmærkede jurister, er allerede i 1870 bleven nedsat for at udarbejde et udkast til en ny penal og penitentiær lovbog og ledsage den med en begrundelse for dets antagelse. Det vilde tage altfor megen tid at forklare endogså de vigtigste forskrifter i disse love; det må være nok at sige, at deres antagelse, som næppe vil blive længe udsat, vil bevirke et betydelig fremskridt lige over for den gamle tingenes tilstand.

Fængselsreformen har gjort synlige fremskridt i *Italien* siden Londonerkongressen. I to henseender må dette særlig fremhæves, nemlig med hensyn til oprettelsen af penitentiære landbrugskolonier og af en normalskole for fængselsbetjentes professionelle opdragelse.

Tre kolonier af den nævnte slags ere blevne oprettede på lige så mange øer i det toskanske arkipelag, og til disse kunne fanger, som have udstået halvdelen af deres straf, henflyttes fra et hvilket som helst af kongerigets andre fængsler som belønning for flid og god opførsel. Disse kolonier repræsenterer i alle henseender det intermediære fængsel i Croftons system i dets bedste skikkelse. Med undtagelse af det arbejde, som knytter sig til selve etablisserne,

er arbejdet helt og holdent landbrugsarbejde, som drejer sig om dyrkning af vin, oliven og kornsorterne. Landbruget lærer fangen såvel theoretisk som praktisk. Overflytningen fra de andre fængsler sker på grund af fortjeneste og som belønning. Hensigten er derved at fremkalde orden, flid og lydighed, og opnåelsen af disse resultater fremmes, efter hvad der siges, meget virksomt. Indflydelsen på disciplinen i de fængsler, hvorfra fangerne overføres til landbrugs-kolonierne, er udmærket, og ikke mindre udmærket er indflydelsen på fangerne selv af det nyttige og sunde arbejde, hvortil de anvendes i kolonierne. Idet de beskæftiges på denne måde, bortdrages deres sind i høj grad fra onde tanker og fra disse onde makinationer, som dovenskab så ofte fremmer. Dag for dag bringes de mere og mere til at se henimod en bedre fremtid, og vanen i forbindelse med higen efter fortjeneste (thi de få en passende andel i deres arbejdes frembringelser) bevirker ganske naturligt, at de få kærlighed til arbejdet. I fysisk henseende må de trives vel, da de bestandig arbejde under fri himmel. Da de vælges ud af fangernes masse på grund af god opførsel og flid ved deres arbejde, og da de have udstået halvdelen af deres straf, opføre de sig gennemgående så godt, at der sjelden indtræffer noget tilfælde af uorden, og disciplinen siges at være i sandhed beundringsværdig.

Siden Londonerkongressen har den italienske fængsels-administration stiftet et etablissement i Rom, som er af største interesse og lover den penitentiære reforms sag de bedste resultater. Det er et etablissement — man kunde kalde det et normalgymnasium — bestemt for fængselsbetjentes professionelle uddannelse. Det er indrettet til at modtage mellem 200 og 300 beboere. Størsteparten af disse, om end ikke alle, udvælges af den italienske hær; det er unge mænd, tagne af dens elite. Størstedelen af dem besidder dulighed som landbrugere, skrædere, skomagere, tømmermænd eller i et andet håndværk. De undervises omhyggeligt i alt, hvad der er nødvendigt for at gøre dem

til dulige betjente i de forskellige anstalter for forbrydere og landstrygere, men særlig uddannes de med hensyn til de krav, som førnævnte landbrugskolonier stille. To tusind af disse unge mænd ere allerede udgåede fra dette etablissement, og deres indflydelse har gjort sig bemærket som en velgørende og løftende magt i den italienske halvø's fængselsadministration. Det var med udsigelig henrykkelse jeg nylig aflagde et besøg i dette etablissement, som i alle henseender må siges at være et mønster i sit slags. Man kan kun lykønske til, at den næste fængselskongres efter den italienske regerings indbydelse skal afholdes i Rom, thi landbrugskolonierne og normalskolen for fængselsbetjente ere vel værd, at der foranstaltes pilgrimstog til den evige stad fra jordens mest fjerntliggende lande. Men Italien ønsker ikke blot, at den næste kongres skal samles i dets hovedstad, det ønsker også at tidspunktet for den skal falde sammen med den verdensudstilling, hvortil det har i sinde at indbyde alle nationer i 1880. Det må håbes, at dets ønske også i denne henseende må blive opfyldt; thi det kan ikke fejle, at kongressens personlige undersøgelse af det ypperlige middel, hvoraf det betjener sig for at forsyne sig selv med dulige fængselsbetjente, må give hele verden den stærkest mulige impuls til reformer i denne retning. En bifordel, som kan føjes til det direkte betegnede udbytte, er den, at sådanne institutioner ville bidrage til at give fængselsadministrationen et præg af stabilitet i lande, hvor dette nu savnes.

Jeg opsatte, da jeg talte om Sverig, mine bemærkninger om det kloge i at udstille fængselsarbejdets produkter i forbindelse med fængselskongresser men lovede at komme tilbage til denne sag, når jeg omtalte Italien. Grunden til denne udsættelse må nu ligge klart for dagen. Den italienske regering indbyder kongressen til at samles i Rom i 1880 netop fordi den venter, at hele den civiliserede verden vil foretage pilgrimstog til dens hovedstad, draget derhen af den verdensudstilling, som den netop i det år

påtanke at foranstalte der. Det vil blive en lejlighed, bedre end nogen anden til at organisere den første udstilling af fængselsarbejder i forbindelse med fængselskongresser. Det hovedudbytte, man kunde vente af sådanne udstillinger, vilde være:

1. De vilde blive middel til fængselsindustriens forøgelse og udvikling i de lande, som tage del i kongresserne. I 1880 for eksempel vil der sikkert fra alle dele af kloden komme fængselsembeds mænd til Rom og der se nogle suse, om ikke hundreder af forarbejdede genstande, hvilke de aldrig før have kendt som produkter af fængselsarbejde. Upåtvivlelig vil den større del af disse genstande være så fremmed for ideerne, vanerne og fremfor alt fornødenhederne i de lande, som repræsenteres i kongressen, at det vilde være umuligt at omplante dem; men der vil dog altid være et vist antal, hvis forarbejdelse vil kunne tåle omplantning, og som villig vil fæste rod i den ny jordbund.

2. De vilde blive et middel til at forbedre fængselsarbejdets kvalitet. Fra sådanne udstillinger måtte der utvivlsomt mellem forskellige lande fremspire en kraftig, ærefuld og venskabelig rivalitet om, hvilket der kunde fremvise det bedste fængselsarbejde, en rivalitet, ved hvilken sejrherren og de besejrede vilde glædes lige meget. En kappestrid, som denne, vilde ægge til bestræbelse efter at gøre fremskridt, hvilket altid med sikkerhed efterfølges af et virkeligt fremskridt.

3. De vilde være et middel til at forøge mængden af fængselsarbejde. Denne sidste virkning vilde naturlig ledsage den nylig omtalte; thi hvad der ægger til fremskridt må også ægge til produktion, og således vil kvantiteten af arbejde forøges, *pari passu*, med dets kvalitet.

4. Ved dem vilde man udfinde den bedste methode for fængselsarbejdets organisation, og denne vilde efterhånden blive indført overalt; thi når menneskene først er komne til klar indsigt, foretrække de altid det bedre for det slettere. På denne måde vilde der sluttelig nås en

løsning, der tilfredsstillende alle og hvori alle havde del, på det kildne spørgsmål om det er klogest og bedst at overdrage fangerens arbejdskraft til entreprenører eller om administrationen selv bør sætte dem i anvendelse.

5. Resultatet af alt dette vilde blive et i alle lande efterhånden voksende antal fængsler, der bestod ved egne midler, og det vilde ikke være underlig, om selvopholdelse blev reglen og ikkeopnåelsen heraf en undtagelse; i særdeleshed, hvis administrations udgifterne, hvad der vilde være det ene rigtige, blev holdt udenfor de udgifter, som indtægterne ved fængselsarbejdet burde dække. Jeg tror, at dette resultat vilde nås; thi alt hvad der forøger antallet af fængselsindustrier, alt hvad der forbedrer fængselsarbejdets kvalitet og derved hæver dets pris, alt hvad der forøger fængselsproduktionens mængde og sikrer den de bedste fremgangsmåder må af samme grund og i samme grad forøge fængslernes evne til selvopholdelse og bidrage til dennes virkeliggørelse. Og om det end ikke er formålet for forbryderens behandling at bringe ham til at kunne underholde sig selv, så er det alligevel et mål, som hverken bør ignoreres eller overses. Der kan forøvrigt ikke være nogen tvivl om, at når alt forresten er lige, ville fanger, som i deres fængselstid underholde sig selv, være mere modtagelige for reformatorsk påvirkning og lettere at forbedre end de, der ikke kunne nå et sådant resultat, blandt andre grunde fordi de stadig have for øje et synligt bevis på deres evne til at underholde sig selv ved deres egne hænders gerning. De kunne ikke undgå at tænke: „Der- som jeg kan gøre dette i fængslet, hvorfor da ikke udenfor?“ Denne tanke vil gennemtrænge deres hjerte og må udøve sin virkning.

Jeg beder om tilgivelse for denne digression og skal nu genoptage min tales tråd.

Tyskland har siden Londonerkongressen antaget en ny straffelov, som nu atter er underkastet en revision i kejserdømmets parlament. I hele det tyske forbund er

fængselsreform-spørgsmålet genstand for alvorligt studium; men dets løsning møder særegne vanskeligheder, som skyldes de i de sidste få år opståede ny politiske forhold. Med grund betragtes ensartethed i den tyske fængselsdisciplin som en logisk følge af den fælles tyske straffelov. At tilvejebringe den ensartethed i tyve eller flere forskellige stater, hvoraf enhver indtil fornylig havde sit eget fængsels-system, som det gennemførte ganske uafhængig af de andre, er forbundet med alvorlige vanskeligheder og kræver megen eftertanke og megen klogskab. Staternes regeringer og det nationale parlament ere enige om nødvendigheden af at revidere og sammenarbejde de regler, som endnu gælde for fængselsdisciplinen i de forskellige dele af kejserriget; men det er ganske naturligt, at staternes regeringer ikke kunne være, og i virkeligheden heller ikke ere villige til skyndsomt at foretage forandringer i de bestående forhold og derved foregribe fuldkommengørelsen eller rettere fuldstændiggørelsen af straffelovbogen. Fængselsorganisationen og fængselsdisciplinen kunde let lide under pludselige forandringer og tvivlsomme eksperimenter. Men begivenhedernes logik er ligeså ubønhørlig som tankens; og opnåelsen af det efterstræbte mål vil fremskyndes ved den gæring af tanker og undersøgelser, vedrørende hele dette spørgsmål, som nu foregår i *Tyskland*.

I *Preussen*, den største af det tyske kejserdømmes stater, bliver interessen for det penitentiære spørgsmål mere og mere almindelig, uagtet der siden Londonerkongressen ingen reform har fundet sted, som rører ved spørgsmålets grundprinciper. Interessen vokser såvel blandt folk i almindelighed som i de styrende klasser. Den offentlige mening har vist sig i høj grad gunstig stemt for udviklingen af det penitentiære spørgsmål. Der er dem, der tale imod den påståede overdrevne bekvemmelighed i fængslerne, idet de betragte denne omsorg for fangerne som et slags lokkemiddel til overtrædelser; men folk i almindelighed skatte mere og mere vigtigheden af en god administration, og for-

øvrigt er der få lysthavende embedsjægere til fængsels-tjenesten. I det preussiske parlament findes der medlemmer, som gøre fængselsspørgsmålet til genstand for et dybtgående studium og omfatte det med kærlighed. Såsnart der er tale om et penitentier reformspørgsmål, undlade de aldrig at vise sig på tribunen, og deputeretkammeret negter sjelden de summer, regeringen forlanger til dette formål. Der har været tilfælde, da kammeret selv har taget initiativet; således engang for at forhøje fængselskollelærernes lønning, og atter i 1874, da indenrigsministeren på grund af mere påtrængende krav trykkede sig ved at forlange de til en forbedring af fængselsbetjentenes lønning nødvendige beløb, påmindede de deputerede regeringen om, at alle betjentenes lønning burde forhøjes i overslaget for 1876.

I *Spanien* er der af Oberst MONTESINOS, i det store fængsel i Valencia fra 1835 til 1850 blevet foretaget et af de mærkværdigste eksperimenter, som nogensinde ere gjorte på fængselsdisciplinens område, og derved opnået resultater, der ere lige så forbavsende som tilfredsstillende. Men dette eksperiment synes at have være rent lokalt i sin karakter, og dets indflydelse synes ikke at være nået udover det sted, hvor det havde sin oprindelse. Spanien står derfor i sin penitentiære organisation og administration tilbage for de fleste andre evropæiske lande, ja endog for adskillige af dets amerikanske døtre. Men der begynder på den iberiske halvø at vise sig umiskendelige tegn på fornyet interesse og virksomhed på det penitentiære gebet. Municipalitetet i *Barcelona* har nedsat en kommission, der skal udarbejde planen til en reformskole for hjælpeløse, forsømte og lastefulde børn i denne by, og der er af kommissionen taget alle de erfaringer til hjælp, som kunde indsamles. Den 20de Juni 1876 nedlagde Hans Majestæt Kongen i en af Madrids forstæder grundstenen til et forbedringshus for unge delinkventer og en opdragelsesanstalt i lighed med Mettray i Frankrig. Den 5te Februar 1877 er der i lige måde med al behørig højtidelighed blevet lagt

grundstenen til et cellefængsel for mænd, hvilket, omendskønt det efter hvad jeg hører beskyldes for nogle grove forsyndelser mod den penitentiære videnskabs love, ikke desto mindre er et tydeligt bevis på, at sandsen for reformer er vakt og er villig til at anvende både penge og arbejde under bestræbelsen for at skride fremad. Samme dag læste man i den officielle avis et kongeligt reskript, dateret den 31te Januar, ifølge hvilket der blev nedsat en kommission (junta) for fængselsreformer, og i et nyt værk af Hr. LASTRES angives det, at kommissionen fra den dag, da den blev dannet, med megen iver har studeret ethvert af de punkter, som det var overdraget den at undersøge. Den 4de Oktober sidstleden kundgjordes et andet kongeligt reskript, som i hver jurisdiktions største by nedsatte en junta med det hverv at forbedre kredsens fængsler og bygge ny efter cellesystemet, hvis det var nødvendigt. Der klæber utvivlsomt nogle mangler og udvækster ved disse foranstaltninger, og det kan være, at man har nølet noget under gennemførelsen; men de ere vidnesbyrd om en god ånd og gode hensigter hos regeringen, og denne Kongres bør bifalde og opmuntre dem. Det er sikkert for at bruge apostlen Paulus ord, anvendte i en anden anledning og med andet formål, at *Spanien* „endnu ikke har nået“, men strækker sig henimod noget bedre i det penitentiære system, og lad os, så vidt det står i vor magt, hjælpe det i dets bestræbelser. Alt er håbefuldt i et land, der har tre sådanne studerende og skribenter som DONNA CONCEPTION ARENAL, DON FRANCESCO LASTRES, og DON ARMENGOL Y CORNET, hvis forskellige efter Londonerkongressen publicerede skrifter vilde gøre ethvert land ære.

Omendskønt *Ungarn* ikke i de forløbne få år har gjort så betydelige fremskridt som nogle andre lande, har det dog ikke stået stille på det penale og penitentiære gebet. Ligesom så mange andre folk have Ungarerne revideret deres straffelovsystem. Den ny lovbog foreligger allerede i parlamentet, og når den er ophøjet til lov, vil den be-

virke en radikal reform i det penitentiære system, en reform, der stemmer med tidens ideer og fordringer. En progressiv klassifikation er i virkeligheden allerede bleven indført i forskellige af kongerigets penitentiære etableringer. Enhver fange holdes ved sin optagelse i fuldkommen afsondring i det mindste i seks uger, i hvilken tid han gøres til genstand for et alvorligt studium fra personalets side. Når han slippes ud af cellen, begynder klassifikationen i 1) en prøveklasse, 2) en reformatorisk klasse, 3) en klasse, særlig for god opførsel, 4) en intermediær klasse (*libérés à moitié*).

Skoleundervisningen i de penitentiære etableringer er undergået en ikke ubetydelig udvikling; der læres ikke alene læsning, skrivning, regning, morallære, kathekismus og bibelhistorie, men også naturhistorie, naturlære, geografi, landøkonomi og elementerne af den ungarske statsret.

De ungarske love kende intet til fængsel for livstid. Denne straf idømmes kun i de dele af kongeriget, hvor den østerrigske straffelov midlertidig er påtvungen.

Der eksisterer kun et selskab til beskyttelse af løsladte fanger i *Ungarn*, og dette har kun bestået i fire år. Trods dets indskrænkede midler og dets begrænsede område (det virker kun for hovedstaden) har det fuldført en udmærket gerning. Det har i de fire år hjulpet 230 løsladte fanger og med et så tilfredsstillende resultat, at der blandt de således hjulpede og beskyttede kun har fundet et eneste tilbagefald sted — mindre end en halv pro cent.

Den eneste herhen hørende underretning, jeg har fra de forenede kongeriger *Slavonien*, *Croatien* og *Dalmatien*, går ud på, at det progressive princip i fængselsdisciplinen fuldt ud er blevet antaget i dette land, og at det arbejder der med den bedste virkning.

Da *Englands* fængselssystem var modnet og vel grundfæstet længe før Londonerkongressen fandt sted, har fremskridtet der ikke været og ikke kunnet være så betydeligt som i nogle andre lande. Der fattes dog ikke beviser for,

at den interesse, som dette land først af alle følte for det penitentiarer spørgsmål, er bleven dybere og mere udbredt. Inden et år var forløbet efter mødet i London, søgte en deputation fra de sociale videnskabers selskab med Lord HAMPTON og Mr. G. W. HASTINGS i spidsen avdiens hos indenrigsministeren for at andrage om, at der måtte blive udnævnt en kongelig kommission til påny at studere dette spørgsmål. Kommissionen blev nedsat forrige år og er nu i gang med de undersøgelser, der ere overdragne den. Der vil sikkert blive belyst en mangfoldighed af fakta og meninger og derved til slutning foranlediget nogle praktiske foranstaltninger. Det går ikke an at tillægge udsagn fra livsfanger for megen troværdighed eller for megen vigtighed; men hvis der ligger noget til grund for hvad der af denne sort nylig er anført i de engelske blade, bør kommissionen ile med helt at blotte de derved delvis blottede sår og så hurtigt som muligt anvende et virksomt lægemiddel. Om end fangers beretninger må modtages med megen forsigtighed, så ere de dog i det mindste nyttige til at anvise vejen for forespørgsler. I de mange undersøgelser, som det er faldet i min lod at gøre med hensyn til bestyrelsen af fængsler, har jeg fundet fangernes angivelser brugelige til dette formål, og hvor stærkt deres fortællinger end have været farvede, har det dog aldrig slået fejl, at jeg har opdaget en eller anden kendsgerning, som lå til grund for hvad de sagde mig. Undertiden får man ad denne vej en hjælp af den allerhøjeste værdi.

Omendskønt beskyttelsen af løsladte fanger var godt organiseret og vidt fremskreden i *England* i forvejen, synes dog kongressen af 1872 at have givet den en mægtig impuls. Der er efter den tid blevet dannet tolv understøttelsesselskaber, så at hele antallet nu er henved 50, og endnu drives denne sag med kraft fremad af Mr. MURRAY BROWNE, dens store ven og promotor.

Industrielle skoler for hjælpeløse og forsømte børn, dette vigtige middel til at forebygge forbrydelser, have gjort

store fremskridt siden Londonerkongressen. Dette er i særdeleshed tilfældet med de skoler, som kaldes „day-industrial feeding-schools“, i hvilke børnene, som sove hjemme, tilbringe deres dag og erholde deres måltider hos skolens økonom.

Men den mest radikale forandring i *Englands* penitentiære system er dog bevirket ved en parlamentsakt¹⁾, som blev vedtaget forrige år og ifølge hvilken bestyrelsen af de lokale fængsler er fratagen land- og flekkekommunerne og er bleven centraliseret i et regeringskollegium. Denne ny regeringsmyndighed begyndte først sin virksomhed den 1ste April i år. Det er for tidligt at dømme om resultaterne; men den offentlige mening er i al fald delt med hensyn til hvad der vil komme ud deraf. I visse henseender vil resultatet sikkert blive godt, for eksempel derved at mange små fængsler ville blive lukkede og derved udgifterne nedbragte betydeligt; lad os håbe, at resultatet må blive ikke mindre godt i alle andre henseender.

Mutatis mutandis, gælder, hvad der foran er anført om England, også om Skotland og Irland.

Ved den britiske koloniminister Lord CARNARVONS energiske medvirkning er Kongressen kommen i besiddelse af en stor mængde højst interessante og værdifulde oplysninger fra det britiske kejserdømmes kolonialbesiddelser, dette kejserdømme, som den dygtigste af vore amerikanske statsmænd, afdøde DANIEL WEBSTER, beskriver så veltalende som det, „hvor solen aldrig går ned og morgenreveillen aldrig ophører med at lyde.“ Mere end halvdelen af „Hendes Majestæts kolonier,“ hvis antal beløber sig til nogle og halvtreds under alle længde- og bredegrader, have besvaret det cirkulære, jeg i 1876 havde den ære at udsende til alle regeringer i verden. Disse svar ere komne fra de ostindiske præsidentskaber, fra de forskellige kolonier i Australien, Ny Zeeland, Straits-koloni, Ceylon, Mauritius, Cap det gode Håb, Vestindien, Nova Scotia, Canada og andre, altfor talrige blot til at opregnes. Og hvilke beretninger have vi

¹⁾ Se Tidsskriftet, første bind, side 332.

ikke modtaget! Hvilket billede give de ikke af iver, opofrelse, intelligent virksomhed og solidt fremskridt på det penitentiære område! Det korteste uddrag vilde udtømme denne forsamlings tålmodighed. Jeg kan derfor kun henvise dem til selve dokumenterne, når de blive optagne i det trykte bind om vore forhandlinger, både for at de kunne overbevise dem om mine antydningers berettigelse og af hensyn til den vækkende indfyldelse, som de uundgåelig ville have på dem.

Idet vi nu overskride det brede atlantiske hav og den usynlige linie, vi kalde Ækvator, ville vi se, om Londonerkongressen har udrettet noget for Sydamerika. Uheldigvis er jeg ikke i besiddelse af nøjagtige data og kan ikke fremføre detaillerede angivelser om den stedfundne indvirknings resultater. Jeg kan kun sige ganske i almindelighed, at både det udstrakte kejserdømme *Brasilien* og de tre nægtigste republikker i Sydamerika — *Peru*, *Chili* og den *Argentinske Republik* — have indført reformer i deres penitentiære systemer og at de alle endnu arbejde videre på at fuldkommengøre deres kriminelle lovbøger og deres fængsels-administration. *Guatemala* og andre af de mindre stater følge i hines fodspor, og man kan tillidsfuldt forudsige, at der ikke vil hengå et tiår endnu uden at opleve vigtige forbedringer i penale og penitentiære lovbøger og administrationer i den større del af, om ikke i alle det store syd-amerikanske fastlands stater.

De *Havaiiske Øer*, hvis befolkning, da jeg som ung mand var på gymnasiet, endnu var vild og af den laveste type, udgør nu en kristnet nation, hvis regering har sendt Kongressen en værdifuld beretning, som påpeger et betydeligt fremskridt i et civiliseret liv i almindelighed, men særlig i den gren af civilisationen, som omfatter fængsels-disciplinens teori og praksis.

Det samme kan siges om republikken *Liberia*, beliggende i det vestlige Afrika's ækvatoriale regioner. Endnu efter at de fleste af denne Kongresses medlemmer blev født, vare disse regioner et uhyre jagtdistrikt for slaver.

De indfødte stammer lå i evindelig krig med hverandre, hvortil hovedbevæggrunden var håbet om at fange fjender, som da kunde sælges som slaver. Nu er *Liberias* befolkning et kristnet folk og dets guvernør har sendt denne forsamling en interessant beretning om de fremskridt det har gjort i fængsels-disciplin og reform.

Men kejserdømmet *Japan* er måske det land blandt alle, som har draget størst nytte af Londonerkongressens arbejder. Dets regering har forfattet den mest gennemarbejdede, omfangsrige og udtømmende beretning, som denne forsamling nogensteds fra har modtaget. Jeg betragter det ikke som nogen undervurdering af de mange andre dygtige og instruktive beretninger, som regeringerne have sendt, når jeg siger, at få eller ingen af dem vil sandsynligvis have så høj interesse som den fra *Japan*, hverken for selve Kongressens medlemmer eller for publikum i almindelighed. Da vore forhandlinger meget snart efter Kongressens slutning ville foreligge trykte, behøver jeg ikke nu at inklade mig på en vidtgående analyse af den. Det er tilstrækkeligt med få ord at sige, at Japan forstandigt og alvorligt er slået ind på fængselsreformens vej, at det er dets hensigt at lade fangernes opmuntring og forbedring være drivfjederen i dets fængselsdisciplin og derfor udloves forskellige belønninger for god opførsel og i særdeleshed afkörtning i fængselstiden for fanger, der vedvarende vise et godt forhold; at det betragter religionsundervisning som vigtig, og medens en præst af de indfødtes religion er opfordret til at holde en prædiken for fangerne om søndagen, kan en kristen missionær, som ønsker det, få tilladelse til det samme; at cellerne belyses om natten, så at beboerne kunne vedblive deres arbejde; at fanger med bedre opdragelse opfordres til at undervise de mindre vel instruerede; at det øverste personale en gang hver måned undersøger, hvilke fremskridt hver enkelt fange har gjort i sine studier; at kun produktivt arbejde udføres i de japanesiske fængsler; at fangerne efter de første hundrede dage få 10 pct.

af fortjenesten; at Japan stræber efter og håber at nå så vidt, at dets fængsler kunne underholde sig selv ved fangerne arbejde, og at det gør gode fremskridt i denne retning; at der gøres alle mulige bestræbelser for at bibringe fangerne dulighed og et alvorligt ønske om på retscaffen måde at kunne erhverve opholdet, når de komme ud derfra; at der intet gælds fængsel findes i Japan; at der findes et særligt etablissement eller asyl, hvor fanger efter deres løsladelse kunne få arbejde, når de ingen anden tilflugt have; at den offentlige følelse erkender vigtigheden af patronageselskaber og at der er bragt forslag frem om at organisere et sådant, men at det endnu ikke er trådt ilive; at der ikke findes nogen reformatorisk institution for unge, som går under dette navn, men at der findes en af en beslægtet karakter under navn af forbedringshus, hvis funktion består i at modtage vanartige børn, når deres familie ønsker det, for at beskæftige dem og give dem en elementær opdragelse, der kan frelse dem fra et forbryderisk liv; og at man nu er i gang med en revision af det penale og penitentiære system i den hensigt at bringe dem i harmoni med tidens ånd og civilisation.

Jeg bør ikke i denne flygtige skitse undlade at omtale mit eget land, hvis regering organiserede disse nuværende internationale bevægelser til gunst for fængselsreformer, en bevægelse, som i syv år har gjort sin indflydelse gældende så vidt omkring og på så velgørende en måde. Londonerkongressen har i høj grad virket tilbage på de *Forenede Stater*. Den offentlige mening, som hos os er den mægtigste drivkraft ved reformer af alle slags, er i færd med at undergå en hurtig og sund opdragelse i dette punkt. Fire nationale fængselskongresser (deri indbefattet forrige års udsøgte kongres i Rhode Island) ere afholdte i de *Forenede Stater* efter den internationale i London og have udøvet en vidtstrakt og mægtig indflydelse. Ohio, Pensylvanien og New-Jersey ere i dette øjeblik ved hjælp af legislative kommissioner ifærd med et særligt studium af

fængselsspørgsmålet for at udfinde hvilke reformer der må anses for nødvendige. En stor reform har nylig fundet sted i New-York, hvorved man håber at administrationen af statsfængslerne, der svare til de centrale fængsler i Evropa, i fuld mål vil blive taget bort fra de politiske partiens arena og for bestandig lagt i hænderne på kompetente mænd. To ny statsfængsler for kvinder ere blevne oprettede — et i Indiana, som i fire år har udrettet det vidunderlige i retning af personelle forbedringer, det andet i Massachusetts, som indviedes forrige år, lover ligeledes tilfredsstillende resultater. Disse fængslers særegenhed består deri, at deres bestyrelse hel og holden er i kvinders hænder. Fængselsreformens sag skrider således tappert frem hos os ligesom den gør det andensteds.

Nu har jeg givet mit kalejdoskop den sidste drejning, og det hvorefter, som mine kolleger i den internationale penitentiære kommission have overdraget mig at udføre i denne time, har jeg nu fuldført så godt jeg kunde. Andre kunde let have medbragt større dygtighed til denne gerning; ingen en mere alvorlig ånd og et varmere hjerte.

Det er netop ti år siden tanken om den nuværende internationale fængselsreformbevægelse blev undfanget. Hvor mange af dem, der interesserede sig for den, hvor mange af dem, der have støttet den, ere ikke allerede gåede bort? LIEBER, SUMNER, CHASE, PILSBURY, HAINES, LEAVITT, STRONG og HATCH i de Forenede Stater; MATHEW DAVENPORT- og EDWIN HILL, DEMETZ, CORNE, VISSCIERS, SURINGAR, VAUCHER-CRÉMIEUX, og MARY CARPENTER i Evropa — hvilken glimrende sammenstilling af navne! Den er således, at soldaten nedlægger sine våben, sømanden synker under voven, arbejderen slipper sine arbejdsredskaber og væddeløberen forsvinder fra banen. Der lyder en påmindende stemme fra dette højtidelige optog og dets manende ord er: *„Arbejd medens det endnu er dag; thi natten kommer da ingen mand kan arbejde.“*

Og have vi ikke enhver mulig opfordring til at omgjorde

os selv og styrte os ind i kampen, hvor den er hedest? Ingensinde, siden jorden blev sluppet løs til sine mægtige omdrejninger, har den således som nu været gennemtrængt af fængselsreformens surdejg. Og den skjulte kraft arbejder, udbreder sig og levendegør massen. Der er overalt synlige tegn på virksomhed, iver og fremskridt. Lad da os som trofaste værkfæller, en for alle, og alle for en, modigt og uden vaklen sætte skulderen til byrden; da skal ved kraftig og udholdende brug af troens, bønnens og arbejdets våben, disse civilisationens og det humane fremskridts tre ypperste kræfter, med Guds hjælp hele jordens rund blive sejrens pris.

Og nu, da jeg på en måde, som, det føler jeg altfor godt, er altfor ufuldkommen og kun lidet svarende til denne store lejlighed og denne udmærkede forsamling, har fuldført mit embedes sidste pligt, trækker jeg mig glad tilbage fra forsædet i kommissionen og i Kongressen med dybt følt tak for al den overbærenhed og al den godhed, som er bleven mig til del i de seks år, på hvilke jeg i min oversigt har skuet tilbage. Erindringen herom vil i de få dage, jeg endnu har tilbage at leve i, for mig være en skat, som altid vil være mig dyrebar og som jeg bestandig vil omfatte med en glæde, der er mit hjerte lige så kær som kilden til den vil være uudslettelig af min erindring.
